

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker och bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker och bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker (RP 123/2025 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- lagstiftningsråd Pia Kivimies, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Jenni Oksanen, finansministeriet
- specialsakkunnig Tanja Tilles-Tirkkonen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Katja Cash, Skatteförvaltningen
- forskarprofessor Pia Mäkelä, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- ekonomisk expert Bate Ismail, Livsmedelsindustriförbundet rf
- ledande expert Toni Jääskeläinen, Finsk Handel rf
- verkställande direktör Lasse Pipinen, Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet rf
- chef för samhällsrelationer Ulla Kiuru, SOSTE Finlands social och hälsa rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- jord- och skogsbruksministeriet
- Tullen
- Finlands näringsliv rf
- Turism- och Restaurangförbundet rf
- Skattebetalarnas Centralförbund rf
- Eckes-Granini Finland Ab
- Oy Sinebrychoff Ab.

Betänkande FiUB 18/2025 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om punktskatt på läskedrycker och lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker ändras och att den lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker som stadfästes våren 2023 upphävs.

Syftet med propositionen är att i lagen om punktskatt på läskedrycker göra de ändringar som Europeiska kommissionens godkännande av statligt stöd förutsätter för att reformen av punktskatten på läskedrycker våren 2023 ska kunna sättas i kraft. För den lagtekniska tydlighetens skull föreslås att den lag som stiftades våren 2023, och som avsågs träda i kraft genom förordning efter kommissionens godkännande av det statliga stödet, upphävs och att alla ändringar görs i den gällande lagen. Propositionen innehåller således sådana förslag som ingår i den lag som föreslås bli upphävd och som gäller skattegradering, definitionsändringar, slopande av begränsningen av förpackningsstorlek för vatten och uppdateringar av i huvudsak teknisk natur föranledda av ändringarna i livsmedelslagstiftningen, som kommissionen inte ansåg innehålla några problem i anslutning till statligt stöd.

I propositionen föreslås det dessutom att punktskatten på läskedrycker höjs. Höjningen genomförs i cent som en lika stor höjning för alla produktgrupper.

Det föreslås att punktskatten på läskedrycker graderas i sex skattesatser enligt produktens sockerhalt i stället för de nuvarande två skattesatserna. Genom ändringen stärks den hälsostyrning som ingår i skatten. Skatt enligt den lägsta skattenivån ska tas ut på sockerfria produkter på samma sätt som enligt den gällande lagen. Skatten på sockerfria drycker stiger till 20 cent per liter. Skatten på drycker som innehåller socker föreslås vara 27, 35, 43, 51 eller 59 cent per liter i enlighet med dryckens sockerhalt. På motsvarande sätt som i fråga om flytande dryckeskoncentrat ska drycker som fås av dryckesingredienser i fast form i fortsättningen beskattas utifrån den mängd dryck som fås i enlighet med blandningsförhållandet.

Beskattningen av osötade och icke-smaksatta vatten och mineralvatten föreslås bli ändrad så att punktskatt på läskedrycker också ska tas ut för drycker som har packats i minutförsäljningsförpackningar som rymmer mer än fem liter.

För drycker som inte är färdigförpackade ska det av administrativa skäl inte tas ut punktskatt på läskedrycker på basis av deras sockerhalt, utan dryckerna ska beskattas enligt den lägsta skattenivån. Punktskatten på inte färdigförpackade drycker föreslås således vara 20 cent per liter.

I propositionen föreslås också att det i lagen uttryckligen ska föreskrivas om skattefrihet i anslutning till kaffe, te och kakao, såsom skattefrihet för varmt kaffe, varmt te och varm kakao.

Förutsättningarna för skattefrihet för växtbaserade drycker kompletteras med ett krav på lägsta kalciuminnehåll. Dessutom ska beskattningen av baljväxtbaserade drycker, såsom drycker av bonböna, förenhetligas med beskattningen av andra växtbaserade drycker.

I lagen om punktskatt på läskedrycker föreslås dessutom vissa uppdateringar i fråga om hänvisningar till författningar.

Betänkande FiUB 18/2025 rd

I samband med höjningen av punktskatten på läskedrycker höjs också alkoholskatten på vissa drycker som innehåller endast lite alkohol. Skattehöjningen riktas till svaga jästa drycker som innehåller 1,2—2,8 procent alkohol och vars alkoholskattesats utan höjningen skulle bli klart lägre än i synnerhet punktskatten på läskedrycker som innehåller mycket socker.

Till följd av höjningen av punktskatten på läskedrycker stiger detaljhandelspriserna på läskedrycker uppskattningsvis med i genomsnitt cirka fyra procent.

Den föreslagna höjningen ökar intäkterna av punktskatten på läskedrycker med cirka 110 miljoner euro per år. Den föreslagna ändringen av alkoholskatten bedöms medföra endast en mycket liten ökning av intäkterna från alkoholskatten.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och den kompletterande propositionen och avses bli behandlad i samband med dem.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Bakgrunden till propositionen är de ändringar i lagen om punktskatt på läskedrycker som fastställdes våren 2023, men som inte har satts i kraft på grund av EU:s behandling av statligt stöd. Under behandlingen lyfte kommissionen fram vissa punkter som enligt den är problematiska och som således måste ändras för att få godkännande av det statliga stödet. Dessa ändringar genomförs genom propositionen. Ändringarna genomförs lagtekniskt så att den lag 651/2023 som stadfästes 2023 upphävs och alla ändringar görs i den gällande lagen om punktskatt på läskedrycker.

Vidare föreslås det i propositionen att punktskatten på läskedrycker höjs. Genom propositionen genomförs dessutom höjningarna av punktskatten på läskedrycker i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering och planerna för de offentliga finanserna som överenskomms vid ramförhandlingarna 2024 och 2025.

I den gällande lagen är punktskatten delad i två skattesatser på basis av sockerhalten: en lägre skattesats för sockerfria drycker och en högre skattesats för sockerhaltiga drycker. För läskedrycker togs det ut cirka 217 miljoner euro i punktskatt 2024. Skatteintäkten för 2025 beräknas uppgå till cirka 222 miljoner euro.

Ändringarna 2023

Genom de ändringar som 2023 gjordes i lagen om punktskatt på läskedrycker genom lag 651/2023, som inte sattes i kraft, stärktes den hälsostyrning som ingår i skatten. Punktskatten på läskedrycker graderades i sex, i stället för två, skattesatser enligt produktens totala sockerhalt. Till

Betänkande FiUB 18/2025 rd

lagen fogades en definition av socker, och till följd av den uppdaterades definitionen av sockerfri produkt. Beskattningen av osötade och icke-smaksatta vatten och mineralvatten ändrades så att också vatten som har packats i minutförsäljningsförpackningar som rymmer mer än fem liter omfattas av punktskatt på läskedrycker. Vidare slopades punktskatteplikten för dryckesingredienser i fast form och även vissa andra ändringar gjordes. Ändringarna i fråga om vatten och dryckesingredienser i fast form gjordes utgående från de påpekanden som kommissionen hade framfört i samband med det klagomål om Finlands punktskatt på läskedrycker som var anhängigt i samband med granskningen av statligt stöd. Vid riksdagsbehandlingen av 2023 års lag lämnades drycker som inte är färdigpackade utanför punktskatten på läskedrycker (FiUB 43/2022 rd).

Under behandlingen av statligt stöd ansåg kommissionen att drycker som inte är färdigförpackade har samma ställning med tanke på det statsekonomiska målet med lagen om punktskatt på läskedrycker som andra läskedrycker. Vidare ansåg kommissionen att flytande dryckeskoncentrat och dryckesingredienser i fast form är produkter som ersätter varandra, varför båda borde beskattas. Kommissionen fäste uppmärksamhet vid förutsättningarna för att icke-smaksatta växtbaserade drycker som ersätter mjölk i lagen undantagits från punktskatten. Eftersom dessa produkter i fråga om den skattemässiga behandlingen jämföras med mjölk, bör med tanke på förutsättningarna för skattefrihet näringsinnehållet i dem motsvara näringsinnehållet i mjölk.

Ändringarna enligt propositionen

I propositionen föreslås det att punktskatt på inte färdigförpackade drycker inte ska tas ut i enlighet med sockerhalten som för färdigförpackade drycker, utan de ska beskattas endast enligt den lägsta skattesatsen. Inte färdigförpackade drycker ska således beskattas på motsvarande sätt som drycker utan tillsats av socker beskattas på statsfinansiella grunder.

På dryckesingredienser i fast form tas i fortsättningen ut punktskatt på samma sätt som på flytande dryckeskoncentrat, det vill säga enligt den dryckesmängd som utvinns ur produkterna. På drycker som tillverkats av dryckesingredienser i fast form ska tillämpas samma skattegradering som på andra produkter i skattetabellen.

Det föreslås att förutsättningarna för skattefrihet för icke-smaksatta växtbaserade drycker kompletteras med ett krav på kalciuminnehåll. I och med ändringen kommer växtbaserade mjölkdrycker som är befriade från skatt att till sina för folkhälsan centrala egenskaper bättre än tidigare motsvara näringsinnehållet i mjölk. Vidare förenhetligas den skattemässiga behandlingen av drycker av bondböna med den skattemässiga behandlingen av andra växtbaserade drycker.

I propositionen föreslås dessutom att punktskatten på alla läskedrycker höjs. Höjningen genomförs i cent som en lika stor höjning för alla produktgrupper.

I den gällande lagen om punktskatt på läskedrycker görs också de ändringar som gjordes 2023 och som kommissionen inte konstaterade vara problematiska med tanke på reglerna om statligt stöd.

I samband med höjningen av punktskatten på läskedrycker föreslås att också alkoholskatten på vissa drycker som innehåller endast lite alkohol höjs. Skattehöjningen riktas till svaga jästa

Betänkande FiUB 18/2025 rd

drycker som innehåller 1,2—2,8 procent alkohol och vars alkoholskattesats utan höjningen skulle bli klart lägre än i synnerhet punktskatten på läskedrycker som innehåller mycket socker.

Vid utskottets utfrågning hade de sakkunniga fokus på olika aspekter och de föreslagna ändringarna fick stöd av en del sakkunniga, medan andra motsatte sig dem. Det har ansetts vara positivt att punktskatten på läskedrycker ändras i en mer hälsobaserad riktning, och också den föreslagna graderingen av skatten på basis av sockerhalten har ansetts motiverad. Å andra sidan har skattemodellen i sex grader ansetts medföra byråkrati och öka företagens administrativa börda och kostnader. Skattehöjningen har också ansetts vara anmärkningsvärt stor och bland annat risken för ökad resandeförsel har lyfts fram. Dessutom har skatten på läskedrycker kritiserats för att vara en enskild punktskatt.

Konsekvenser för statsfinanserna

De föreslagna ändringarna beräknas öka intäkterna av punktskatten på läskedrycker med cirka 110 miljoner euro per år. Med beaktande av det föreslagna ikraftträdandet av förändringarna och redovisningsperioderna för punktskatter uppgår ökningen av skatteintäkterna 2026 till cirka 64 miljoner euro.

Ökningen av intäkterna från punktskatten på läskedrycker beror enligt propositionen på den föreslagna jämna höjningen av skatten. Graderingen av skatten i sex skattesatser i enlighet med dryckernas totala sockerhalt, i stället för i två skattesatser enligt den gällande lagen, ökar inte skatteintäkten. Enligt propositionen har man strävat efter att dimensionera graderingen av skattesatserna så att de är neutrala i fråga om skatteintäkterna, vilket innebär att den genomsnittliga skattesatsen för de drycker som omfattas av skatten förblir oförändrad i graderingen. Konsekvenserna av de föreslagna övriga ändringarna i lagen om punktskatt på läskedrycker på intäkterna från punktskatten på läskedrycker bedöms vara liten. Enligt propositionen är uppskattningen av skatteintäkterna dock förenad med osäkerhet.

Utskottets bedömning av propositionen

Sammantaget sett anser utskottet att de föreslagna ändringarna behövs och är ändamålsenliga. Syftet är att i lagen om punktskatt på läskedrycker göra de ändringar som behövs för godkännandet av statligt stöd så att reformen för att stärka hälsostyrningen av punktskatten på läskedrycker ska kunna sättas i kraft. Syftet med propositionen är dessutom att öka statens skatteinkomster.

Trots de föreslagna ändringarna som stärker hälsostyrningen är punktskatten på läskedrycker fortfarande i första hand en fiskal skatt vars skattebas ska vara bred i enlighet med sin statsfinansiella karaktär. Hälsostyrningen stärks inom ramen för den fiskala skatten, och den stärkta skattstyrningen gäller uttryckligen minskat sockerintag från drycker i enlighet med reformens syfte, inte andra eventuella hälsoaspekter.

Den stärkta hälsostyrningen av punktskatten på läskedrycker och den nya modellen i sex grader ändrar dock avsevärt den nuvarande regleringen av punktskatten på läskedrycker. Utskottet anser det vara viktigt att de föreslagna lagändringarnas effekter på hälsan och skatteintäkterna samt också eventuella konsekvenser för importen följs noggrant.

Betänkande FiUB 18/2025 rd

Andra synpunkter

Under utfrågningen har man också lyft fram utmaningarna med det praktiska genomförandet och ansett att den tid som återstår för genomförandet är för kort. Enligt uppgift har tidpunkten för ikraftträdandet redan på basis av remissvaren förlängts med tre månader i förhållande till det utkast som var på remiss, så att det i propositionen föreslås att lagen träder i kraft den 1 april 2026. Utskottet hänvisar också till den skattemodell i sex grader som fanns redan i den lag som fastställdes 2023 och till att ett utkast till proposition med samma gradering sändes på remiss i början av juni 2025. Med tanke på detta anser utskottet att den tidpunkt för ikraftträdande som föreslås i propositionen är motiverad.

Vid utskottets utfrågning lyfte sakkunniga fram problematiken med att ha tulltariffklassificeringen som grund för beskattningen. När det gäller livsmedel grundar sig tulltariffnomenklaturen på produktens objektiva egenskaper, såsom råvaror och tillverkningsmetoder. Användningen av nomenklaturen gör det möjligt att definiera skattebasen tydligt, neutralt och objektivt, som beskattningen förutsätter. Tullen är i Finland expertmyndighet i fråga om varuklassificering. Om det råder oklarhet om dryckens varukod och därmed om den skattemässiga behandlingen, kan företagen hos Skatteförvaltningen ansöka om förhandsavgörande om den punktskatt som ska betalas på produkten. Skatteförvaltningen ber vid behov Tullen om ett utlåtande om produktens varukod med anledning av ansökan. Enligt uppgift används tulltariffnomenklaturen också vid harmoniserad punktbeskattning, såsom alkohol- och energibeskattningen, samt i flera andra medlemsstaters nationella punktskatter.

Avslutningsvis

Det finns ett behov av att samordna i fråga om den i lagförslag 3 föreslagna ändringen, där det föreslås att lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker ändras. Utskottet föreslår att de ändringar som föreslagits tidigare (RP 95/2025 rd, FiUB 16/2025 rd) beaktas i bilagan och i lagens ingress.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 123/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 3 i proposition RP 123/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Betänkande FiUB 18/2025 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker (651/2023).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010) 1 § 2 mom., 1 § 3 mom. 1, 2 och 4–6 punkten, 1 § 6 mom., 2 och 3 § samt bilagan,

av dem 1 § 3 mom. 4–6 punkten sådana de lyder i lag 1084/2013 och 1 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1535/2016, 2 och 3 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1535/2016 och bilagan sådan den lyder i lag 1210/2019, samt

fogas till 1 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1084/2013, en ny 7 punkt som följer:

Betänkande FiUB 18/2025 rd

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på produkter som omfattas av nummer 2201 i de tulltariffnummer som avses i 2 § 2 mom., om produkterna har packats i minutförsäljningsförpackningar. Motsvarande förpackningar inom förplägnadsverksamheten anses också vara minutförsäljningsförpackningar.

Denna lag tillämpas inte på följande produkter:

1) kliniska näringspreparat som uppfyller de krav på sammansättning som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/128 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 vad gäller särskilda sammansättnings- och informationskrav för livsmedel för speciella medicinska ändamål,

2) modersmjölksättning och tillskottsnäring som uppfyller de krav på sammansättning som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/127 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 vad gäller särskilda sammansättnings- och informationskrav för modersmjölksättning och tillskottsnäring och vad gäller informationskrav för uppfödning av spädbarn och småbarn,

4) livsmedel avsedda för viktkontroll som uppfyller de krav på sammansättning som föreskrivs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1798 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 vad gäller särskilda sammansättnings- och informationskrav för komplett kostersättning för viktkontroll,

5) kosttillskott som uppfyller de krav som föreskrivs med stöd av livsmedelslagen (297/2021),

6) läkemedelspreparat som avses i 4 § läkemedelslagen (395/1987),

7) kaffe och te som omfattas av tulltariffnummer 0901 och 0902 och därav framställda varma drycker, kakaopulver som omfattas av tulltariffnummer 1805 och 1806 och därav framställda varma drycker samt beredningar på basis av extrakter, essenser och koncentrat av kaffe och te som omfattas av tulltariffnummer 2101 och därav framställda varma drycker.

På produktion som avses i 4 mom. tillämpas kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *läskedryck* de produkter som avses i punktskattetabellen i bilagan,
- 2) *socker* monosackarider och disackarider, dock inte polyoler,
- 3) *sockerfri* läskedrycker som innehåller högst 0,5 gram socker per 100 milliliter,
- 4) *icke-smaksatt växtbaserad dryck* icke-smaksatta drycker som innehåller högst 4,8 gram socker och minst 119 milligram kalcium per 100 milliliter och som omfattas av till tulltariffnummer
 - a) 2202 99 11 hörande sojabaserade drycker med ett proteininnehåll på minst 2,8 viktprocent,

Betänkande FiUB 18/2025 rd

b) 2202 99 15 hörande sojabaserade drycker med ett proteininnehåll på mindre än 2,8 viktprocent och drycker baserade på nötter enligt kapitel 8, drycker baserade på spannmål enligt kapitel 10 och drycker baserade på frön enligt kapitel 12,

c) 2202 99 19 hörande baljväxtbaserade drycker enligt kapitel 7,

5) *inte färdigförpackad* drycker som är avsedda som sådana för slutkonsumenten och som konsumenten själv förpackar, som förpackas på konsumentens begäran på dryckens överlåtelseplats, som har färdigförpackats på dryckens överlåtelseplats för direkt försäljning eller som serveras på dryckens överlåtelseplats där den är avsett att förtäras av slutkonsumenten samt som överläts från samma överlåtelseplats för drycken där den har tillverkats.

Med *tulltariffnummer* avses nummer enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/2522 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

3 §

Skattebelopp

Punktskatt ska betalas enligt punktskattetabellen i bilagan.

För sådana produkter som används för framställning av drycker, också för sådan saft enligt tulltariffnummer 2009 som ska spädas ut, tas punktskatt på läskedrycker ut enligt den mängd dryck som utvinns ur produkterna. För dryckerna godkänns ett blandningsförhållande som leder till en sockerhalt av högst 15 viktprocent eller till motsvarande söthetsgrad.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FiUB 18/2025 rd

PUNKTSKATTETABELL

Tulltariffnummer	Produkt	Produktgrupp	Skattebelopp cent/l
2009	Saft av frukt och nötter (inbegripet druvmust och kokosnötvatten) och saft av grönsaker, ojäst och utan tillsats av alkohol, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent): inte färdigförpackad	1 P	20
	sockerfri	1A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	1B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	1C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	1D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	1E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	1F	59
ur 2106	Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans:		
	? produkter, icke alkoholhaltiga eller med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, lämpliga att användas för framställning av läskedrycker:	2A	20
		2B	27
		2C	35
		2D	43
		2E	51
	? ? dryckesingredienser i fast form	2F	59
	sockerfri		
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter		
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter		
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter		
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter		
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter		
	? ? övriga		
	sockerfri	3A	20

Betänkande FiUB 18/2025 rd

	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	3B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	3C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	3D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	3E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	3F	59
ur 2201	Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel och inte smaksatt	4A	20
	inte färdigförpackad	4P	20
2202	Vatten, inbegripet mineralvatten och kolsyrat vatten, med tillsats av socker eller annat sötningsmedel eller smaksatt, samt andra alkoholfria drycker, med undantag av saft av frukt, nötter eller grönsaker enligt nr 2009: (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent) – med undantag av icke-smaksatta växtbaserade drycker		
	inte färdigförpackad	5P	20
	sockerfri	5A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	5B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	5C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	5D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	5E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	5F	59
ur 2204	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): ? med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent		

Betänkande FiUB 18/2025 rd

	inte färdigförpackad	6P	20
	sockerfri	6A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	6B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	6C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	6D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	6E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	6F	59
ur 2205	Vermouth och annat vin av färska druvor, smaksatt med växter eller aromatiska ämnen (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	? med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent		
	inte färdigförpackad	7P	20
	sockerfri	7A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	7B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	7C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	7D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	7E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	7F	59
ur 2206	Andra jästa drycker (t.ex. cider, päronvin och mjöd); blandningar av jästa drycker samt blandningar av jästa drycker och alkoholfria drycker, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	? med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, med undantag av blandningar av öl och alkoholfria drycker		
	inte färdigförpackad	8P	20

Betänkande FiUB 18/2025 rd

	sockerfri	8A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	8B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	8C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	8D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	8E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	8F	59
ur 2208	Odenaturerad etylalkohol (etanol) med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör och andra spritdrycker (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	? drycker med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:		
	? ? kolsyrade		
	inte färdigförpackad	9P	20
	sockerfri	9A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	9B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	9C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	9D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	9E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	9F	59
	? ? övriga		
	inte färdigförpackad	10P	20
	sockerfri	10A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	10B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	10C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	10D	43

Betänkande FiUB 18/2025 rd

	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	10E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	10F	59
ur 3302	<p>Blandningar av luktämnen samt blandningar (inbegripet alkohol-lösningar) på basis av ett eller flera luktämnen, av sådana slag som används som råvaror inom industrin; andra beredningar baserade på luktämnen, av sådana slag som används för framställning av drycker:</p> <p>– av sådana slag som används inom livsmedelsindustrin eller vid industriell tillverkning av drycker:</p> <p>– – av sådana slag som används vid industriell tillverkning av drycker, med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent</p>		
	sockerfri	11A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	11B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	11C	35
	sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	11D	43
	sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	11E	51
	sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	11F	59
ur 3824	<p>Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), inte nämnda eller inbegripna någon annanstans:</p> <p>– mineralsaltlösningar lämpliga för tillverkning av drycker</p>		
	sockerfri	12A	20
	sockerhalt mer än 0,5 men högst 2,5 gram per 100 milliliter	12B	27
	sockerhalt mer än 2,5 men högst 5 gram per 100 milliliter	12C	35

Betänkande FiUB 18/2025 rd

sockerhalt mer än 5 men högst 8 gram per 100 milliliter	12D	43
sockerhalt mer än 8 men högst 11 gram per 100 milliliter	12E	51
sockerhalt mer än 11 gram per 100 milliliter	12F	59

3.

Lag

om ändring av bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994), sådan bilagan
lyder i lag / , som följer:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande FiUB 18/2025 rd

SKATTETABELL

Etylalkoholhalt i volymprocent	Produkt-grupp	Skattebelopp
<i>Öl</i>		
– över 0,5 men högst 3,5	11.	28,75 cent/centiliter etylalkohol
– över 3,5	12.	36,71 cent/centiliter etylalkohol
<i>Vin och andra genom jäsnings tillverkade alkoholdrycker</i>		
– över 1,2 men högst 2,8	21.	50 cent/liter färdig alkoholdryck
– över 2,8 men högst 5,5	22.	219,02 cent/liter färdig alkoholdryck
– över 5,5 men högst 8	23.	340,70 cent/liter färdig alkoholdryck
– över 8 men högst 15	24.	504,97 cent/liter färdig alkoholdryck
<i>Vin</i>		
– över 15 men högst 18	25.	504,97 cent/liter färdig alkoholdryck
<i>Mellanprodukter</i>		
– över 1,2 men högst 15	31.	575,95 cent/liter färdig alkoholdryck
– över 15 men högst 22	32.	886,24 cent/liter färdig alkoholdryck
		— dock 886 cent/liter färdig alkoholdryck under tiden 1.1. 31.12.2026
		— dock 874 cent/liter färdig alkoholdryck under tiden 1.1. 31.12.2025
<i>Etylalkohol</i>		
Produkter som hör till position 2208 i tulltariffen:		
– över 1,2 men högst 2,8	41.	31,33 cent/centiliter etylalkohol
– över 2,8 men högst 10	42.	55,57 cent/centiliter etylalkohol

Betänkande FiUB 18/2025 rd

– över 10	43.	56,28 cent/centiliter etylalkohol
– över 2,8 men högst 10	45.	54,80 cent/centiliter etylalkohol
– över 10		57,30 cent/centiliter etylalkohol – dock 56,30 cent/centiliter etylalkohol under tiden 1.1. 31.12.2026 – dock 55,50 cent/centiliter etylalkohol under tiden 1.1. 31.12.2025
Övriga	46.	56,28 cent/centiliter etylalkohol
		– dock 56,30 cent/centiliter etylalkohol under tiden 1.1. 31.12.2026 – dock 55,50 cent/centiliter etylalkohol under tiden 1.1. 31.12.2025

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet följer upp och vid behov preciserar skattelättnaden för småskaliga tillverkare i lagen om punktskatt på läskedrycker för att trygga ställningen för små aktörer som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare inom samma bransch och som tillverkar högst 70 000 liter per år samt skattelättnadens förenlighet med EU:s regler om statligt stöd. I detta sammanhang ska statsrådet också ägna uppmärksamhet åt hinder som påverkar små aktörers tillväxt.

Betänkande FiUB 18/2025 rd

Helsingfors 13.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml (delvis)
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Aki Lindén sd (delvis)
medlem Mika Lintilä cent
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joonas Räsänen sd (delvis)
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Sari Sarkomaa saml (delvis)
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Hannu Hoskonen cent (delvis)
ersättare Janne Jukkola saml (delvis)
ersättare Eeva Kalli cent (delvis)
ersättare Saku Nikkanen sd
ersättare Henrik Wickström sv (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 18/2025 rd Reservation

Reservation /cent

Motivering

Intäkterna av punktskatten på läskedrycker var 217 miljoner euro 2024. De ändringar som föreslås i proposition RP 123/2025 rd beräknas öka intäkterna av punktskatten på läskedrycker med cirka 110 miljoner euro per år. Med beaktande av det föreslagna ikraftträdandet av förändringarna och redovisningsperioderna för punktskatter uppgår ökningen av skatteintäkterna 2026 till cirka 64 miljoner euro.

Skatteintäkten för 2026 beräknas uppgå till 309 miljoner euro. Centern skulle permanent binda punktskatten på läskedrycker till konsumentprisindexet på samma sätt som alkoholskatten. Motsvarande skattehöjning i alkoholbeskattningen enligt indexutvecklingen vore 1,4 procent 2026.

Att binda skatten till indexet skulle öka skatteintäkterna med cirka 4,5 miljoner euro 2026 och i fortsättningen automatiskt enligt indexet. Syftet med indexeringen är att nivån på beskattningen av läskedrycker reellt ska förbli oförändrad.

Vi föreslår också att skatten på konstgjort sötade läskedrycker (med undantag för vatten) samt energidrycker höjs till ett belopp av sammanlagt 20 miljoner euro mer än enligt propositionen.

Sammantaget ökar Centerns åtgärder intäkterna av punktskatten på läskedrycker med 25 miljoner euro och därefter med effekten av indexhöjningen med uppskattningsvis 4—7 miljoner euro per år under de närmaste åren beroende på förändringarna i konsumentpriserna.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner två uttalanden. (Reservationens förslag till uttalanden)

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att statsrådet bereder och lämnar de propositioner som behövs för att beskattningen av läskedrycker permanent indexeras så att den motsvarar uppgången i konsumentprisindexet.

2. Riksdagen förutsätter att statsrådet bereder och lämnar de propositioner som behövs för att höja punktskatten på konstgjort sötade läskedrycker, med undantag för vattendrycker, samt för att höja punktskatten på energidrycker.

Betänkande FiUB 18/2025 rd
Reservation

Helsingfors 13.11.2025

Mika Lintilä cent
Hannu Hoskonen cent
Eeva Kalli cent